
Mesijansko Biblijska Studija - 012

MESIJA IZ STAROG ZAVETA

Dr. Arnold G. Fruchtenbaum

PREVOD NA SRPSKI JEZIK

MESIJA IZ STAROG ZAVETA

MBS 012

Dr. Arnold G. Fruchtenbaum

Zato će sam Gospod dati vam znak: Gle, devica će začeti i roditi sina, i daće mu ime Emanuil

(Isaija 7:14)

UVOD

Ako bi Stari zavet govorio o Mesiji samo u terminima Njegove patnje, teško da bi imali sa čime da nastavimo, ali u Starozavetnoj slici Mesije ima mnogo više od onoga što nalazimo samo u Isaiji 53. U drugim odlomcima, ima mnogo manje konflikta, ako ih opšte i ima, nego što je to slučaj sa Isaijom 53. Ovi drugi odlomci, uzeti zajedno sa Isaijom 53, daju nam izuzetno bogatu sliku Mesije i pokazuju nam Ga kao u potpunosti jedinstvenu Ličnost.

I. JEDINSTVENOST NJEGOVA ROĐENJA

A. Postanak 3:15

Neposredno posle izveštaja o Stvaranju, Stari zavet kreće sa pričom o Adamu i Evi. Zamaskiran u zmiju, Sotona prevari Evu i prouzroči da ona prekrši jednu Božiju zapovest. Adam sledi njen primer. Posledica toga je da greh ulazi u ljudsku porodicu i u ljudsko iskustvo. Čovek se sada nalazi pod pravednom osudom od Boga.

Unatoč tome, u vremenu Pada, Bog se brine za buduće otkupljenje. Obraćajući se Sotoni, Bog kaže u Postanku 3:15: ***I neprijateljstvo zamećem između tebe i žene, i između tvojega semena i njezina semena: on će ti potirati glavu, a ti ćeš mu potirati petu.***

Ključni naglasak u ovom stihu jeste izjava: ***seme*** žene. Sama po sebi, ova izjava možda i ne zvuči neobično, ali u kontekstu biblijskog učenja, izuzetno je neobična. Kroz celokupna hebrejska Pisma, rodna linija se nikada ne računa po ženi, već samo po muškarcima. U svim genealogijama koje Biblija beleži, žene se doslovno ignorišu jer su nevažne u određivanju rodoslova. Pa ipak, buduća Osoba koja će da zgazi Sotoni glavu, dok će istovremeno Sam pretrpeti manju povredu, neće se računati po muškarcu već po ženi. U biblijskom obrascu, ovo je izuzetno neobično. Uprkos svim uobičajenim biblijskim uzorcima, mi ovde nalazimo jasnu izjavu da će budući Otkupitelj doći iz „semena žene.“ Njegovo rođenje će uzeti u obzir samo Njegovu majku. Iz razloga koji nam ovde nisu objašnjeni, otac opšte neće biti uzet

u obzir. I opet, ovo je u potpunoj suprotnosti celokupnom biblijskom kontekstu vezanom za genealogiju. Da se ovaj stih shvata kao Mesijanski jasno nam je iz „Targuma Jonatanovih“ i iz „Jerusalimskih Targuma.“ Nadalje, Talmudski izraz „Pete Mesijine,“ čini se kao da je preuzet upravo iz ovih stihova. Ali, sam Postanak ne objašnjava kako ili zašto će Otkupitelj biti označen kao „seme žene“ kada je to u suprotnosti sa biblijskim uzorkom.

B. Isaija 7:14

Vekovima kasnije, Izrael je imao velikog proroka u osobi Isaije. Upravo ovom proroku je prepušteno da objasni značenje i razlog zašto će Mesija biti praćen samo preko semena žene. Isaija piše u Isaija 7:14: **Zato će sam Gospod dati vam znak: Gle, devica će začeti i roditi sina, i daće mu ime Emanuil.**

Sama činjenica da je rođenje Osobe o kojoj se govori u ovom odlomku opisano kao **znak** upućuje na nekakve neobične okolnosti u vezi sa ovim rođenjem. Drugim rečima, rođenje ne može biti normalno i uobičajeno, jer te reči ne ispunjavaju zahteve reči **znak**. Mora, na neki način, da bude neobično, poput čuda, ili barem, nečeg što privlači pažnju.

Čak je i postojanje samog jevrejskog naroda izvučeno iz **znaka** koji ima veze sa rođenjem. Pisma nam jasno kažu da su Avram i Sara daleko prešli tačku sposobnosti da izrode decu; Avramu je bilo devedeset devet godina, a Sari osamdeset devet. Ona je, naravno, već odavno prošla period menopauze u svom životu, kada je u Postanku 18, Bog obećao da će Sara roditi sina unutar sledeće godine dana. Ovo je trebao da bude **znak** da će Bog držati Svoj savez sa Avramom i da će od njega učiniti veliki narod. Godinu dana kasnije, obistinio se ovaj **znak** kroz rođenje Isaka, kroz kojeg je nastao i Izraelski narod. Bio je to **znak** potreban da se potvrdi autentičnost saveza. Bilo je to čudesno rođenje.

Rođenje **sina** iz Isaije 7:14 takođe treba da bude znak, i da to bude na neki način neuobičajeno. Ali, ovog puta, neobična priroda ovog porođaja neće se sastojati u odmakloj dobi majke. Biće to **znak** dat kroz činjenicu da će **sin** biti rođen od **device**.

Tačno na ovom mestu pojavljuje se još jedan konflikt. Rabini danas tvrde da hebrejska reč **almah** ne označava „devicu,“ već znači „mlada žena.“ Ali, ono što ne objašnjavaju jeste kako bi to onda moglo da predstavlja **znak**. Mlada žena koja rađa dete, teško da ima nešto neuobičajeno u tome, zapravo, to se dešava stalno!

U drugim odlomcima gde se koristi ista ova reč, **almah** jasno i uvek znači „devica.“ Upotrebljena je na još šest mesta u Starom zavetu, izvan Isaije 7:14. Na svih tih preostalih šest mesta, niko ne dovodi u pitanje to da ta reč znači „devica.“ Ukoliko znači „devica“ u tih šest odlomaka, nema načina da u Isaiji 7:14 odjednom označava „ne-devicu.“

Oko 250 godine nove ere, sedamdeset jevrejskih rabina prevelo je na grčki jezik Stari zavet, i taj prevod je nazvan *Septuaginta* (prevod sedamdesetorice). Tih

sedamdeset rabina su svi reč almah preveli kao **parthenos**, što je jasna i jednostavna grčka reč koja znači „devica.“

Čak i da dopustimo da **almah** znači „mlada žena,“ i dalje bi trebalo priznati da se reč odnosi na „mlada ženu devicu.“ Nikako ne sme da se zanemari da ovo rođenje treba da bude znak, rođenje koje nije obično. Ovo se najbolje vidi ukoliko se izraz uzme da znači „devičansko rođenje.“

Ovo je, dakle, objašnjenje misterije iz Postanka 3:15. Mesija će se računati preko semena žene zato što On neće imati ljudskog oca. Upravo zbog Devičanskog rođenja, Njegova linija će moći da se isprati samo preko Njegove majke, ne i preko Njegovog oca. Stoga, Isaija 7:14 razjašnjava značenje Postanka 3:15: Mesija će ući u ovaj svet posredstvom Devičanskog rođenja.

II. MESTO ROĐENJA

Nije samo način na koji će se Mesija roditi prorokovan, prorokovano je i mesto Njegovog rođenja. To je učinio prorok Mihej, koji je bio suvremenik Isaije. U poglavlju 5 svoje knjige, čitamo u stihu 2: **A ti, Vitlejeme Efrato, premda si malen među hiljadama Judinim, iz tebe će mi izaći onaj koji će biti vladar u Izraelu; i njegov je iskon od davnina, od večnih vremena.**

Govoreći o ovom stihu, treba reći da oko njega gotovo da ne postoje neslaganja između ortodoksnih rabina, jer se generalno uzima da ovo znači da će mesija poreklom biti iz Vitlejema. To je gledište koje je zauzeto u „Soncino Books of the Bible,“ a radi se o ortodoksnom jevrejskom komentaru Starog zaveta koji za svoje izvore uzima neke još ranije jevrejske komentare.

III. POREKLO MESIJE

Još jedna tačka oko koje nema spora jeste to da će Mesija biti potomak kralja Davida. Odavde dolazi rabinsko pripisivanje titule, „Mesija, Sin Davidov.“

Od brojnih odlomaka koje bi ovde mogli da citiramo, mi ćemo se ograničiti na sledeća dva, oba iz Isaije. Prvi odlomak je Isaija 11:1: **I isklijaće mladica iz stabla Jesejevog i iznićeće izdanak iz korenja njegovog.**

A drugi odlomak je Isaija 11:10: **I u onaj dan pojaviće se koren Jesejev koji će stajati kao zastava narodima; njega će tražiti narodi, i počivalište njegovo slavno će biti.**

Jesejev je otac Davidov, stoga, ovi nam odlomci pokazuju da će Mesija doći iz kuće Davidove. Oko ovoga se slaže sav ortodokсни Judaizam. Druge odlomke, koji se odnose na istu ovu stvar, citiraćemo kasnije u nešto drugačijem kontekstu.

IV. PATNJE MESIJE

A. Isaija 53

To da će Mesija patiti i umreti nešto je oko čega su se rabini ranog perioda slagali. Oni su govorili o Mesiji koji pati i nazivali ga „Mesija, Sin Josifov,“ na taj način Ga razlikujući od Mesije, Sina Davidovog. Središnji odlomak, koji podupire ovo gledište je Isaija 53.

B. Psalam 22:1-21

Ovo je drugi odlomak koji govori o Mesiji koji pati. ***Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio? Daleko si od spasenja mojega i od reči moga jecanja. Bože moj, vapim danju, al' ne odgovaraš; i noću, i nema mi počinka. Al' ti si svet, ti stoluješ u hvalama Izraelovim! U tebe se oci naši pouzdaše; pouzdaše se, i ti ih izbavi. K tebi su vikali, i spasavali se; u tebe se uzdali, i postideli se nisu. A ja sam crv, a ne čovek, ruglo ljudi i prezir puka. Svi koji me vide, podsmehuju se meni; razvlače usne, kimaju glavom: 'Pouzdao se u Gospoda, neka ga izbavi; neka ga spasi ako mu je mio!' Jer ti si onaj koji me iz utrobe izvede, pouzdanje mi dade na grudima majke moje. Na te se oslanjam od rođenja, od utrobe majke moje ti si Bog moj. Ne udaljuj se od mene, jer nevolja je blizu, jer nikoga nema ko bi pomogao! Junci me mnogi opkoliše, snažni bikovi bašanski okružiše mene. Razvališe na me usta svoja, kao lav što razdire i riče. Kao voda razlih se, sve se kosti moje rasuše. Srce moje posta poput voska, otapa se usred grudi mojih. Snaga moja ko crep se sasušila, i jezik moj uz nepce mi se lepi; i u prah smrtni stavio si mene. Jer psi me opkolili, rulja me zločinaca okružila. Probodoše mi ruke i noge. Sve kosti svoje prebrojiti mogu. Oni gledaju i zure u me. Razdeliše među sobom haljine moje i za odeću moju baciše kocku. Ali ti, Gospode, daleko mi ne budi; snago moja, pohitaj mi u pomoć! Izbavi od mača dušu moju, iz pasjih šapa jedini mi život! Spasi me iz lavljih ralja i od rogova bivoljih! Uslišio si me!***

Rezimirajući ovaj odlomak vidimo da je Mesija ostavljen od Boga; da je mučen i ismevan od ljudi; za Njegovu **odeću** kocku bacaju Njegovi mučitelji. On prolazi kroz takvu agoniju da **sve se kosti** Njegove **rasuše**; Njegovo srce se slomilo i sada je neka mešavina krvi i vode; a Njegove **ruke** i **noge** su **probodene**. Na mnogo načina, ovaj psalam nalikuje na Isaiju 53, a daje nam još više detalja o vrsti patnje i o agoniji koju Mesija mora da prođe. Rabini su u *Yalkutu* takođe razumeli da se ovaj odlomak odnosi na Mesiju, Sina Josifovog.

V. KRALJEVSTVO MESIJE

U svim odlomcima o kojima smo do sada govorili Mesija je oslikan kao čovek, ali kao **čovek bola**; On pati i umire. Rabini ranog perioda prepoznali su da ovi odlomci govore o Mesiji i nazvali su Ga, Mesija, Sin Josifov. Jer i Josif, patrijarh, patio je od ruke svoje braće, baš kao što će i Mesija da pati.

Ali, drugi odlomci iz Starog zaveta govore o drugačijem tipu Mesije: ne o nekom koji pati, već o pobjedniku, osvajaču; ne o Mesiji koji umire, nego govore o Mesiji koji kraljuje. Ovaj Mesija je, od strane rabina nazvan, „Mesija, Sin Davidov.“ Velika većina onoga što se govori o Mesiji, u Mojsiju i Prorocima, vrti se oko Mesije koji dolazi da donese mir i da u Izraelu uspostavi Mesijansko Kraljevstvo.

Isuviše je takvih odlomaka da bismo i započeli da ih ovde navodimo, ali ćemo dva takva odlomka citirati u potpunosti. Trebalo bi primetiti koliko je različit Mesija koji je tu oslikan kada Ga se upoređi sa svim prethodnim odlomcima koje smo do sada obradili. Nije stoga čudno da su rabini ranog perioda bili zbunjeni tim materijalom i da su razvili Teoriju o Dvojici Mesija, sa time da svaki od te dvojice Mesija dolazi jednom.

A. Isaija 11:1-10

I isključiće mladica iz stabla Jesejeva i iznići će izdanak iz korenja njegovog. I na njemu će počivati Duh Gospodnji, Duh mudrosti i razbora, Duh saveta i sile, Duh spoznaje i straha Gospodnjega. I on će ugodu nalaziti u strahu Gospodnjemu; i neće suditi po viđenju očiju svojih niti će presuditi po čuvenju svojih ušiju, nego će po pravdi suditi ubogima i po pravici presuditi potlačenima. I udariće zemlju šibom svojih usta, i ubiti opakoga dahom svojih usana. I pravednost će mu biti pojas na bokovima, a vernost mu pojas po bedrima. I vuk će prebivati s janjetom, a leopard ležati s kozletom; i tele i lavić i touljenče zajedno će biti, a malo će ih dete voditi. Napasaće se i krava i medvedica, a mladunčad njihova zajedno će ležati; lav će jesti slamu kao i govedo. I igraće se dojenče nad kobrinom rupom, a sisanče će ruku svoju u ljutičinu jamu zavlaciti. 'Zlo više neće činiti i neće zatirati na svoj svetoj gori mojoj; jer će se zemlja napuniti spoznajom Gospoda, kao što vode prekrivaju more. I u onaj dan pojavitiće se koren Jesejev koji će stajati kao zastava narodima; njega će tražiti narodi, i počivalište njegovo slavno će biti.'

I drevni i moderni rabini slažu se oko toga da ovaj odlomak govori o Mesiji i o Mesijanskom dobu. Ali, za razliku od prethodnih odlomaka, nema slike Mesije koji umire i koji je izvređan i prezren od Svog naroda. Slika koju ovde dobijamo jeste kraljevanje Mesije koji donosi mir i prosperitet celom svetu; mir koji se proteže čak i na životinjsko carstvo; opaki su uklonjeni kroz sud; a razlike između naroda dovedene su u red i uređene su Mesijinom Reči autoriteta. Spoznaja Boga Izraelovog širi se dok ne preplavi ceo svet. I sada, kada im je Mesija koji kraljuje doneo mir i prosperitet, čitav svet poseduje intimnu spoznaju Boga koji ih je stvorio.

B. Psalam 72:1-19

Bože, daj kralju sudove svoje, i pravednost svoju sinu kraljevu! Narodu tvojemu sudiće u pravednosti i ubogima tvojim po pravdi. Brda će puku nositi mir, i brežuljci, po pravednosti. Pribaviće pravo ubogima u puku, spasiće sinove potrebitih, a tlačitelja satrti. Bojaće se oni tebe dok je sunca i meseca,

od kolena do kolena. On će se spustiti kao kiša na pokošenu travu, kao pljusak što natapa zemlju. U njegovim danima procvetaće pravednik i obilje mira, sve dok bude meseca. I vladaće od mora do mora, i od Reke do krajeva zemaljskih. Stanovnici pustinje prignuće se pred njim, i neprijatelji njegovi lizaće prašinu. Kraljevi Taršiša i otokā nosiće darove, kraljevi Šebe i Sebe danak donositi. I svi kraljevi pokloniće se njemu, svi narodi njemu će služiti. Jer on će izbaviti potrebita kad zavapi, i potlačena, i onoga koji pomoćnika nema. Pošteće uboga i potrebita, i spasiće duše potrebitih. Od ugnjetavanja i nasilja otkupiće duše njihove, i dragocena će u njegovim očima krv njihova biti. I živeće, i daće mu se od zlata šepškoga; i moliće se za nj neprekidno, blagosiljat' ga se povazdan! Biće izobilja žita u zemlji po vrhovima gorskim, plodovi njegovi ljuljaće se kao cedri libanonski; i oni iz grada cvetaće kao trava zemaljska. Njegovo ime trajaće doveka, dok je sunca širiće mu se ime; i ljudi će se blagosiljati po njemu, svi narodi zvaće ga blaženim. Blagosloven Gospod, Bog, Bog Izraelov, koji jedini čini čudesa! I blagosloveno slavno ime njegovo doveka! I sva se zemlja napunila slave njegove! Amen i amen!

Kada se u Talmudu govori o pravednom kraljevanju Mesije koristi se ovaj psalam. Targumi čine da se prvi stih čita na sledeći način: „Daj kaznu svog suda Kralju Mesiji, i svoju pravdu sinu Davida Kralja.“

Midraš o Psalmima, sledi ovaj obrazac i povezuje ovaj Psalam sa Isaijom 11:1 koji smo nešto ranije citirali. Nadalje, među jako mnogo imena koja su data Mesiji od strane rabina iz Talmuda, ime **Yinnon** uzeto je iz hebrejskog prevoda stiha 17, baš iz ovog Psalma. Tako da i ovaj odlomak predstavlja različitu sliku Mesije, nego šta to čine odlomci koje smo ranije razmatrali u ovoj studiji.

Stoga, ova dvostruka i različita slika predstavlja veliki problem svakom ko pokuša da formuliše šta to Stari zavet ima da kaže o Mesiji.

VI. DRUGI ASPEKTI MESIJINE OSOBE

Drugi odlomci koji govore o kraljevstvu Mesije daju nam još dva aspekta u vezi sa Osobom Mesije. Jedan od tih aspekata jeste Sinovstvo Mesije u odnosu prema Bogu, a drugi aspekt uključuje koncept Bogo-Čoveka. Kako bismo dobili potpunu sliku Straozavetnog koncepta Mesije, biće neophodno da raspravimo još dve tačke, kojih ćemo se sada dotaknuti.

A. Sinovstvo Mesije prema Bogu

Dva odlomka izvlače poentu da je Mesija, na neki način, Sin Božiji.

1. Psalam 2

Prvi odlomak je Psalam 2, koji prvenstveno govori o kraljevanju i Kraljevstvu Mesije, ali koji uz to iznosi i Mesijino Sinovstvo prema Bogu. Dvanaest stihova ovog Psalma

kažu: ***Zašto se razbesniše narodi i puci ispraznosti snuju? Digoše se kraljevi zemaljski i vladari se udružiše zajedno protiv Gospoda i protiv Pomazanika njegova: 'Raskinimo sveze njihove i zbacimo sa sebe užad njihovu!' Smeje se onaj koji na nebesima stoluje, Gospod se njima podsmehuje. Tada će im prozboriti u svojem gnevu i žestinom ih prestraviti svojom: 'Ta ja kralja svojega postavih nad Sionom, svetom gorom svojom. Objavljujem odredbu: Gospod mi reče: 'Ti si Sin moj, ja te danas rodih. Iđi u mene, i daću ti narode u baštinu, i krajeve zemaljske u posed tebi. Slomićeš ih štapom gvozdanim, razbiti ih kao posudu lončarsku.'*** Opametite se sada, kraljevi, poučite se, suci zemaljski. Služite Gospodu sa strahom i radujte se s trepetom. Ljubite Sina da se ne razgnevi, te ne propadnete na putu kad uskoro plane srdžba njegova. ***Blaženi svi koji u njemu nalaze utočište!***

Govoreći o ovom Psalmu, Raši priznaje, „Naši rabini izlažu i predstavljaju ovaj psalam tako da ga povezuju sa Mesijom Kraljem.“ Iako je većina rabina u ranom periodu takođe razlagalo ovaj Psalam kao da govori o Kralju Mesiji, mnogi rabini danas radije kažu da se odnosi na Davida, a ne na Mesiju. Ali, reči samog Psalma i usporedba reči iz ovog Psalma sa istorijom svakako isključuju Davida kao mogućnost da se govori o njemu.

U ovom odlomku, Bog govori Osobi kojoj se obraća da će On okrenuti i dovesti vlasti i vladare celog sveta ka Njemu (stih 8). Istorija nam jasno pokazuje da David nikada nije imao takvu i toliku vlast. Stoga, o Davidu se ovde ne govori, treba da ga se isključi. Tako da su rabini ranog perioda ispravno tumačili ovaj Psalam na način da Psalam govori o Mesiji, kojeg se, u ovom Psalmu, naziva Sinom Božijim.

Također, u istom ovom psalmu, Bog upozorava da se sve mora podložiti Sinu Božijem, Mesiji. Oni koji odbiju da to učine, biće kažnjeni. Oni, međutim, koji se uteknu Mesiji i u Njemu nađu svoje utočište, to jest, smeste svoju veru i pouzdanje za svoje spasenje u Njega, primiće novi život.

2. Mudre izreke 30:4

Drugi odlomak nam dolazi od jednog mudrog kralja, od Solomona, koji je sastavio Knjigu Mudrih izreka. U Mudrim izrekama 30:4, imamo jedan niz od šest pitanja. Prva četiri pitanja pitaju isto pitanje i zanimaju se za identitet: „Ko je taj koji je to učinio?“

Prvo pitaje glasi: ***Ko uzađe na nebo pa siđe?***

Drugo pitanje je: ***Ko je skupio vetar u pregršti svoje?***

Treće pitanje je: ***Ko sveza vode u haljinu?***

I četvrto pitanje glasi: ***Ko postavi sve krajeve zemlji?***

Ovo su četiri pitanja koje Solomon postavlja, dajući nam nagoveštaj da je odgovor jasan i jednostavan. Kada se zagledamo u opisane događaje unutar ova četiri pitanja, postaje nam očigledno da je samo jednoj Osobi opšte moguće da učini sve navedeno: Bog.

Sada dolazimo do petog pitanja: **Kako mu je ime?** Vidimo da samo Bog može da učini stvari predstavljene u prva četiri pitanja, ali pitanje sada je, „kako je Božije ime?“ Zapravo, niko uistinu više ne zna kako izgovoriti Njegovo ime, jer kroz protekle vekove, bojali smo se izgovarati ime Božije uzalud, pa je sam izgovor zaboravljen. Na hebrejskom, imamo to ime kroz četiti slova: JHVH. To je ime koje mi zamenjujemo rečju **Adonai**. Na engleskom, ponekad se napiše **Jahve** (Jehovah). U stvari, ime je JHVH, Veliki JA JESAM. Tako da je odgovor, Bog može sve to navedeno, Njegovo ime je Veliki JA JESAM.

A sada, idemo na šesto pitanje, koje nalazimo u istom ovom stihu: **Kako mu se zove sin, ako znaš?**

Primitite kako Solomon predstavlja ovo šesto pitanje. Prvo, postavlja četiri pitanja o tome ko je učinio sve te veličanstvene stvari. Odgovor je: Bog je učinio sve te stvari. Peto pitanje je bilo: „Kako je Božije ime?“ Odgovor je: JHVH, Veliki JA JESAM, je Njegovo ime. Ali onda, Solomon postavlja trik pitanje jer on zna, da u tom trenutku biblijske istorije, nije moguće znati odgovor. Zato on i pridodaje frazu, „ako znaš,“ ovom, šestom pitanju. Pitanje glasi: **Kako mu se zove sin, ako znaš?** Očigledno značenje ovog pitanja jeste da Bog, Veliki JA JESAM, ima Sina!

Do vremena Solomona, a i kasnije, nije se znalo Njegovo ime jer još uvek nije bilo otkriveno. Ovo nije neuobičajen pristup u Pismima. Na primer, tokom cele istorije Knjige Postanka, niko ne zna Božije ime, jer On po prvi put otkriva Svoje ime Mojsiju, u Knjizi Izlaska, poglavlje 3:14-15, i po drugi put u poglavlju 6:2-3. Ljudi koji su živeli u vremenu Postanka znali su da Boga ima, ali nisu znali Njegovo ime. Na isti takav način, niko nije poznao ime Sina Božijeg tokom čitavog Starozaveznog Judaizma. Ali, Judaizam Starog zaveta jeste znao da Bog ima Sina, jer su i David i Solomon govorili o Njemu.

Sinovstvo Mesije sa Bogom stoga jeste povezano sa Njegovim Mesijanstvom. U Psalmu 2, ovo Sinovstvo snažno je povezano sa Mesijanskim Kraljevanjem i sa Kraljevstvom.

B. Koncept Bogo-Čoveka i Mesije

Drugi aspekt Kraljevanja Mesije jeste neobični koncept Bogo-Čoveka koji se tiče Mesije. Neki odlomci koji se odnose na Kraljevanje Mesije dodaju u potpunosti novu dimenziju Osobi Mesije, čineći Ga čovekom, pa ipak, i mnogo više nego samo čovekom.

1. Isaija 9:6-7

Jer dete nam se rodilo, sin nam je podaren; i na njegovu će ramenu biti vlast. I nadenuće mu ime: Čudesnik, Savetnik, Bog silni, Otac večni, Knez mira. Veličini njegove vladavine i miru neće biti kraja nad prestolom Davidovim i nad kraljevstvom njegovim; učvrstiće ga i utvrdiće ga u pravdi i u pravednosti od sada pa doveka. Revnost Gospoda Nad Vojskama to će učiniti.

Stih 6 objavljuje da će se sin roditi unutar jevrejskog sveta koji će u konačnici kraljevati, imaće **vlást**. Stih 7 Ga identifikuje kao Mesijanskog potomka Davidovog; i daje nam poprilično dramaturški opis Njegovog kraljevanja; biće okarakterisano **mirom i pravednošću**. Ali, u stihu 6, Njemu su dana imena koja mogu da budu istinita samo za Boga: **Bog silni i Otac večni**. Imena **Čudesnik, Savetnik i Knez mira** mogu da budu istina i za čoveka. Ova nova dimenzija, koju nam predstavlja Isaija u vezi sa Osobom Mesije, jeste da Mesija mora da bude čovek, Davidov potomak, ali On mora da bude i Bog.

Ovo je pojašnjenje onoga što Isaija kaže dva poglavlja ranije u Isaiji 7:14, kada izjavljuje: **Zato će sam Gospod dati vam znak: Gle, devica će začeti i roditi sina, i daće mu ime Emanuil.**

U ovom odlomku, a već smo govorili o njemu, Isaija objavljuje da će se desiti rođenje sina od **device**. Onda će Mu biti dano ime, a rečeno nam je, zvaće se **Emanuil**. U Bibliji, kada roditelji daju ime detetu, to nam pokazuje način na koji roditelji razmišljaju. Međutim, kada Bog daje osobi ime, to ime zapravo predstavlja karakter te osobe u budućem vremenu; karakter koji samo Bog može da zna i da providi. Tako da kako će ovo dete biti nazvano **Emanuil** od Boga, ime oslikava istinski karakter koji će dete imati. Šta znači ime **Emanuil**? Znači: „Bog sa nama.“ I tako, imamo Dete koje se rodilo od **device** i koje jeste „Bog sa nama“ ili „Bog usred nas!“

Odlomak Isaija 9 dodatno pojašnjava da je ovaj Sin Davidov potomak i da je dete obeleženo kao sam Bog. Tako da Isaija potpuno jasno oslikava Mesiju kao Bogo-Čoveka.

2. Jeremija 23:5-6

Nije Isaija jedini koji nam predstavlja ovu sliku. Jeremija je na izvestan način eho Isaije u Jeremiji 23:5-6: **„Evo, dolaze dani,“ reč je Gospodnja, „kad ću Davidu podići Izdanak pravedni, kralja koji će kraljevati i biti mudar, i činiti pravicu i pravdu na zemlji. U njegove dane spasiće se Juda, i Izrael će živeti spokojno. A ovo je ime njegovo koje će mu nadenuti: 'Gospod, naša pravednost.'**

I ovde, također, potomak Davidov kraljuje na tronu Davidovom, a karakter Njegova kraljevanja opisan je pojmovima mira i sigurnosti za Izrael. Pa ipak, Njemu je dano ime Božije, ime kojim se samo Bog može zvati, **Adonai Tzidkheni, Jahve naša pravednost**. Ovo je JHVH, ovo je ime kojim se sam Bog objavio Mojsiju, to je lično Božije ime: JA JESAM. Znači, još jednom, na budućeg Kralja Mesiju Izraela gleda se kao na čoveka, s jedne strane, ali sa druge strane je to sam Bog. Baš kao i sa konceptom Sinovstva, koncept Bogo-Čoveka povezan je sa Kraljevanjem Mesije.

3. Mihej 5:2

Pogledaćemo još jednom odlomak, o kojem smo ranije govorili, kada smo pominjali mesto rođenja Mesije. Istaknuli smo da će Njegovo rođenje da se dogodi u Vitlejemu, prema Miheju 5:2. Hajde da još jednom pročitamo taj stih:

A ti, Vitlejeme Efrato, premda si malen među hiljadama Judinim, iz tebe će mi izaći onaj koji će biti vladar u Izraelu; i njegov je iskon od davnina, od večnih vremena.

Prema Miheju 5:2 Mesija je po ljudskoj strani poreklom iz Vitlejema. Ali, Mihej nam kaže i nešto mnogo veće od toga: Njegovo poreklo, ***njegov je iskon od davnina, od večnih vremena.*** Ovaj Pojedinac, koji treba da se rodi u Vitlejemu vuče Svoje poreklo iz večnosti. Samo jedna Osoba vuče poreklo iz večnosti prošle, i to je sam Bog. Znači, kada govorimo o Njegovim ljudskim korenima, On je rođen u Vitlejemu; ali, kada govorimo o Njegovom Božanskom poreklu, On je poreklom iz večnosti, a to znači da je On istovremeno i Bog i čovek.

3. Zaharije 13:7

Još jedan odlomak koji nam donosi koncept Bogo-Čoveka jeste Zaharije 13:7: ***'Probudi se, maču, protiv mog pastira i protiv čoveka koji mi je drug', reč je Gospoda Nad Vojskama. 'Udari pastira, i ovce će se razbežati. A ja ću ruku svoju okrenuti k malenima'.***

Hebrejska reč koja je ovde prevedena kao ***drug*** znači „meni jednak.“ Znači, doslovno pročitani odlomak bi glasio: „Probudi se, maču, protiv mog pastira i protiv čoveka koji je meni jednak, reč je Gospoda Nad Vojskama.“ Još jednom, Mesija treba da bude i Bog i čovek.

Stoga, zaključujući sliku o Mesiji koju nam daje Stari zavet; s jedne strane, On je Mesija koji pati i koji umire. S druge strane, On je Mesija koji osvaja, koji pobeđuje i koji kraljuje, koji se zove Bog i Sin Božiji. Rešenje koje su rabini pronašli bilo je da formulišu doktrinu o dvojici Mesija; 'Mesija, Sin Josifov' i 'Mesija, Sin Davidov.'

VII. POGLED VEĆINE NA MESIJU I POGLED MANJINE

Različite primedbe i opaske podižu se stalno i bez prekida. Ukoliko Isus jeste bio Mesija, zašto rabini nisu verovali u njega? Može se to i ovako reći: Ukoliko Isus jeste Mesija, zašto tako mali broj Jevreja to veruje? Implikacija koja se ovako predstavlja jeste da nešto ne može da bude istina ukoliko većina rabina ili većina Jevreja to ne prihvata kao istinu. Drugim rečima, implikacija je da se istina određuje „glasom većine.“

Međutim, istina nije nešto što se određuje glasom većine. Ukoliko nešto jeste istina, to će biti istina verovali to svi ili ne verovao to niko. Istina je nešto apsolutno; nešto što se ne menja. Potpuno je nebitno koliki broj ljudi veruje da je to istina. To je i dalje istina jer to ona u svojoj suštini jeste.

Oduvek je bilo jasno i očigledno iz Starog zaveta da postoji samo jedan manji broj jevrejskog naroda koji veruje. U dane proroka Ilije, samo 7000 ljudi je bilo vernih među stotinama hiljada Jevreja. Samo mali deo, manjina unutar jevrejskog naroda je ikada verovala, i to je istina i danas. Samo zato što u nešto veruje mali broj ljudi ne čini to pogrešnim, niti nešto u što veruje velik broj ljudi, to ne čini ispravnim.

Pitanje koje treba postaviti je: Šta Pisma uče? Upoređujemo li Novi zavet sa Starim zavetom, postaje nam potpuno jasno da je Mesija Starog zaveta Isus iz Novog zaveta.

Napomena prevodioca: Za prevod ovog MBS-a prevodio sam Biblijske tekstove iz Engleske verzije NASV - prevoda koja je korištena u ovoj studiji. Pri tome mi je od velike pomoći bila Varaždinska Biblija – izdanje Hrvatskog Biblijskog Nakladnika, 2012.

Koristio sam i Savremeni Srpski Prevod u izdanju Hrišćanskog evangelizacionog centra iz Bačkog Petrovca, kao i prevod Daničić – Karadžić kako bi što vernije tekst prilagodio duhu Srpskog jezika.

Prevod: Branko Gotovac 2021.